

kwiecień 2018

Chronograf

EUROPEJSKI

06.04.2018 – Komisja Europejska walcząc z chorobami zawodowymi zaproponowała wprowadzenie limitów narażenia pracowników na 5 nowych substancji rakotwórczych, obok 21 dla których w bieżącej kadencji Komisji takie limity zostały już ustanowione bądź zaproponowane. Wniosek wpłynie korzystnie na warunki pracy ponad miliona pracowników w UE i może zapobiec ponad 22 tys. zachorowań na choroby zawodowe. Tych 5 rakotwórczych substancji chemicznych ma zostać dopisanych do listy związków, których stosowanie ma zostać objęte limitami i są to: kadm i jego związki nieorganiczne; beryl i jego związki nieorganiczne; kwas arsenowy i jego sole, a także nieorganiczne związki arsenu; formaldehyd; 4,4'-metyleno-bis (2-chloroanilina).

09.04.2018 - na zaproszenie Jacka Czaputowicza, ministra spraw zagranicznych, do Polski przyjechał Frans Timmermans, pierwszy wiceprzewodniczący Komisji Europejskiej. Podczas pobytu w Warszawie spotkał się

również z premierem Mateuszem Morawieckim, ministrami w Kancelarii Prezydenta RP: Krzysztofem Szczerskim i Pawłem Muchą oraz Rzecznikiem Praw Obywatelskich Adamem Bodnarem. Przedmiotem szczególnego zainteresowania wiceszefa Komisji Europejskiej była problematyka skargi nadzwyczajnej, a rozmowy dotyczyły dialogu między rządem RP i Komisją Europejską w kwestii praworządności. Spotkanie było także okazją do podsumowania stanu uzgodnień oraz ustalenia kierunku dalszych prac. Reforma wymiaru sprawiedliwości w Polsce była przedmiotem spotkań Fransa Timmermansa z prezes Trybunału Konstytucyjnego Julią Przyłębską oraz z I Prezes Sądu Najwyższego prof. Małgorzatą Gersdorf. Podczas konferencji prasowej Fransa Timmermansa i Jacka Czaputowicza podsumowano poniedziałkowe spotkania. „Przedmiotem naszej debaty nie jest to, czy Polska ma prawo reformować swój system sądownictwa czy nie. Chcemy się natomiast upewnić, czy zachowana została niezależność systemu sądowniczego. Trójpodział władz jest kluczowy dla praworządności, bo został prze-

widziany w traktatach europejskich” – mówił Timmermans. „Uważamy, że mamy prawo do reformowania naszego systemu sądownictwa. Co do tego nie ma między nami sporu. Natomiast jest kwestia skali tej reformy, interpretacji przepisów. Uważamy, że mieścimy się ona w ramach standardów Unii Europejskiej, w ramach innych systemów, które funkcjonują w UE” – komentował minister Czaputowicz.

11.04.2018 – posłowie Parlamentu Europejskiego chcąc zapobiec emisjom wynikającym z deforestacji przyjęli większością głosów przepisy (574 głosów, przeciw było 79 posłów, wstrzymało się 32), które ustanawiają ramy prawne po 2021 roku i pozostają w zgodzie z unijnymi zobowiązaniami w ramach porozumienia paryskiego. Zanim przepisy wejdą w życie, muszą jeszcze zostać przyjęte przez państwa członkowskie (Radę). Każde państwo będzie miało obowiązek zrekompensowania zmian w użytkowaniu gruntu (co powoduje emisje gazów) poprzez lepsze zarządzanie już istniejącymi lasami albo poprzez zalesianie. Powierzchnia lasów w Unii Europejskiej wynosi 182 mln hektarów, co stanowi 43% powierzchni UE: lasy w siedmiu państwach (Finlandii, Francji, Niemiec, Włoch, Polski, Hiszpanii, Szwecji) stanowią ponad 70% lasów w całej UE. Lasy są istotnym czynnikiem w utrzymaniu ekosystemów: pozwalają chronić gleby przed erozją, są częścią cyklu wodnego, pozwalają chronić bioróżnorodność, stanowiąc siedlisko dla wielu gatunków zwierząt i roślin, pomagają regulować lokalny klimat. Ponadto są ważne w walce ze zmianą klimatu - wychwytyują dwutlenek węgla, zmniejszając jego ilość w atmosferze. Poza ww. przepisami Parlament Europejski pracuje również nad rozporządzeniem

w sprawie rocznych wiążących ograniczeń emisji gazów cieplarnianych w latach 2021–2030, które reguluje większość całkowitej emisji gazów w UE.

17.04.2018 - Parlament Europejski przyjął podczas głosowania dwa projekty: za zmniejszeniem krajowych emisji CO₂ i włączenia lasów do celów klimatycznych. W całej UE emitowany przez transport, rolnictwo, budynki i odpady CO₂ musi zostać zredukowany o 30%, a emisje i absorpcja CO₂ przez lasy oraz grunty użytkowe muszą się zrównoważyć do 2030 r. Obecnie lasy w UE pochłaniają 10% unijnych emisji gazów cieplarnianych rocznie. Według nowych przepisów państwa członkowskie UE muszą zapewnić, że wycinanie lasów jest równoważone sadzeniem nowych drzew oraz wprowadzić mechanizmy pomagające w osiągnięciu równowagi pomiędzy emisjami CO₂ a ich absorpcją przez lasy, grunty uprawne i łąki. Wprowadzono zapis mówiący, że od 2030 roku państwa członkowskie powinny zwiększyć absorpcję CO₂ ponad emisje, zgodnie z długoterminowymi celami UE i porozumieniem paryskim. Przepisy dot. krajowych celów zmniejszenia emisji zostały przyjęte 343 głosami do 172, przy 170 wstrzymujących się od głosu; przepisy o roli lasów w osiągnięciu celów klimatycznych tj. LULCF, zostały przyjęte 574 głosami do 79, przy 32 wstrzymujących się od głosu. Oba projekty zanim będą mogły wejść w życie muszą zostać przyjęte przez Radę.

18.04.2018 - Parlament Europejski poparł cele zawarte w przyjętych dzisiaj przepisach na temat utylizowania odpadów oraz gospodarki o obiegu zamkniętym. Cztery propozycje ustawodawcze prowadzą w kierunku gospo-

darki, w której wartość produktów, materiałów i zasobów jest zatrzymywana jak najdłużej. Do 2025 roku, co najmniej 55% odpadów komunalnych (pochodzących z gospodarstw domowych i przedsiębiorstw) powinno zostać poddanych recyklingowi, do 2030 roku cel ten wzrośnie do 60%, a do 2035 roku do 65%. Do 2025 roku, 65% materiałów opakowaniowych będzie musiało zostać poddanych recyklingowi, a do 2030 roku 70%. Gospodarka o obiegu zamkniętym zakłada zmniejszenie do minimum produkcji odpadów oraz ponowne wykorzystywanie, naprawę, odnawianie oraz recykling istniejących już materiałów i produktów. Przejście do tego typu gospodarki zmniejszy presję na środowisko oraz zwiększy bezpieczeństwo dostaw surowców, konkurencyjność, innowacyjność i wzrost a także przyczyni się do tworzenia miejsc pracy.

19.04.2018 – w przyjętej rezolucji posłowie Parlamentu Europejskiego wskazali na ryzyko związane z malejącą liczbą szczepień w UE. Uważają, że spadek szczepień jest istotnym wyzwaniem, które już teraz ma wpływ na zdrowie publiczne. Badania epidemiologiczne pokazują, że poziom szczepień jest zbyt niski dla zapewnienia odpowiedniej ochrony społeczeństwa przeciw chorobom, którym szczepienia zapobiegają. Posłowie uważają także za nieuzasadnione, że cena pełnego pakietu szczepień dla jednego dziecka, nawet po najniższych cenach światowych, wzrosła między 2001 a 2014 r. 68 razy. Szczepienia zapobiegają 2,5 milionom zgonów rocznie na świecie oraz obniżają koszty leczenia - w latach 2008-2015 zanotowano w UE 215 000 przypadków chorób zwalczanych drogą szczepień (z wyjątkiem grypy).

19.04.2018 - Parlament Europejski wezwał

do utworzenia nowego europejskiego funduszu na rzecz wartości europejskich, który wspierałby organizacje społeczeństwa obywatelskiego. Posłowie uważają, że organizacje te mają coraz większe trudności ze znalezieniem środków finansowych niezbędnych do niezależnego i skutecznego działania. Przedstawili propozycję zapisania w wieloletnim budżecie ramowym Unii (WRF) specjalnego funduszu: europejskiego instrumentu na rzecz wartości służącemu promowaniu i ochronie fundamentalnych zasad Unii Europejskiej, w szczególności demokracji, wolności, państwa prawnego i praw podstawowych. Fundusz miałby być źródłem wsparcia dla organizacji społeczeństwa obywatelskiego oraz stanowiłby uzupełnienie już istniejących funduszy europejskich, ale finansowany byłby z nowych środków, jako oddzielna pozycja budżetowa. Za przyjęciem propozycji głosowało 486 posłów, 13 było przeciw, 14 wstrzymało się od głosu.

24.04.2018 - Finlandia kończy najślynniejszy eksperyment społeczny, w którym bezrobotni obywatele dostawali pieniądze „za nic”. Od stycznia 2017 roku, 2 tys. losowo wybranych osób bezrobotnych otrzymywało 560 euro miesięcznie świadczenia nazywanego dochodem podstawowym. W tym czasie uczestnicy programu nie musieli szukać pracy ani przyjmować posad oferowanych im przez urząd pracy. Jeśli jednak ktoś znalazł pracę, to pieniądze dalej mu się należały. Eksperyment miał pokazać, czy mając częściowe zabezpieczenie swoich potrzeb życiowych uczestnicy programu będą szukać pracy. Pomysłodawcy byli zdania, że dochód podstawowy zmniejszy nierówności w społeczeństwie i zakres ubóstwa. Program dochodu podstawowego odpowia-

dał też na przewidywania, że automatyzacja może niebawem zlikwidować nawet jedną trzecią zawodów. Beneficjenci mieli częściej podejmować prace tymczasowe, wiedząc, że część ich potrzeb jest zabezpieczona przez dochód podstawowy.

27.04.2018 – Bruksela chce niemal całkowicie zakazać stosowania na terenie UE trzech pestycydów, określanych jako neonikotynoidy. Powodem takiej decyzji jest szkodliwość tych środków dla pszczoł. Komisja Europejska już kilka miesięcy temu zaproponowała niemal

całkowity zakaz stosowania trzech środków – imidaklopridu, klotianidyny i tiametoksamu. Od 2013 r. obowiązują już pewne restrykcje w ich stosowaniu, a teraz brane pod uwagę jest dopuszczenie ich do użytku tylko w zamkniętych szklarniach. „Komisja zaproponowała te środki kilka miesięcy temu, na podstawie opinii naukowej EFSA. Zdrowie pszczoł ma dla mnie ogromne znaczenie, ponieważ dotyczy bioróżnorodności, produkcji żywności i środowiska” – powiedział Vytenis Andriukaitis, Komisarz ds. zdrowia i bezpieczeństwa żywności.